

PRZYSTANEK 43

NR 3
GRUDZIEŃ
ROK SZKOLNY 2018/2019

NIECODZIENNA GAZETKA UCZNIÓW KLAS 4-8 I GIMNAZJUM
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 43 Z ODZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. JANA KACZMARKA WE WROCŁAWIU

Tradycje Bożego Narodzenia w Europie

W **Hiszpanii** odpowiednikiem opłatka jest *chałwa*. Przed Bożym Narodzeniem każda rodzina hiszpańska zaopatruje się w nową szopkę. Wigilijna wieczerza rozpoczyna się po pasterce. Następnie wszyscy wychodzą na ulice oświetlone tysiącami barwnych żarówek, śpiewają kolędy, tańczą i bawią się do rana. Głównym daniem jest pieczona ryba oraz "ciasto Trzech Króli", w który zapieka się drobne upominki. Prezenty rozdawane są 6 stycznia w święto Trzech Króli, na pamiątkę darów, które Jezus otrzymał od Mędrców ze Wschodu.

W **Niemczech** w Wigilię w chrześcijańskich rodzinach przed lub po uczestnictwie w Mszy Świętej zapala się świece na choince i wtedy rozpoczyna się "gwiazdka", tzw. "Bescherung". Śpiewa się lub słucha kolęd i członkowie rodziny obdarowują się wzajemnie prezentami. Dzieciom opowiada się legendę mówiącą, iż prezenty przyniósł święty Mikołaj lub Dzieciątko Jezus. Wiele rodzin wynajmuje nawet Mikołaja, którego rolę odgrywają studenci przebrani w kostium. W pierwszym i drugim dniu świąt Bożego Narodzenia wielu ludzi udaje się do kościoła na świąteczne msze.

Na **Węgrzech** w czasie Świąt organizuje się wielkie bale dla dzieci. Najważniejszy z nich odbywa się w stolicy kraju, Budapeszcie w budynku Parlamentu. Uczestniczą w nim znani aktorzy i artyści. Pod obrus leżący na stole wkłada się sianko. Wyciągnięcie najdłuższego źdźbła wróży długie życie. W czasie Wigilii i Świąt Bożego Narodzenia Węgrzy jedzą pieczonego indyka, zupę rybną oraz rosół z kury. Na stole nie może zabraknąć ciasta z makiem, bo mak zapewnia rodzinie miłość.

We **Włoszech** święta Bożego Narodzenia mają tysiącletnią tradycję. Włosi wysyłają wiele kartek z życzeniami do rodziny i przyjaciół. 8 grudnia ubiera się choinkę oraz budowane są żłobki w kościołach. 24 grudnia obchodzona jest Wigilia - uroczysta kolacja, podczas której jedzone są typowe włoskie ciasta - *penettone* i *pandoro*, a także nugat, migdały i orzechy laskowe. Włosi biorą udział w Pasterce. W czasie Bożego Narodzenia rozdają prezenty.

W **Danii** na Wigilię podaje się słodki ryż z cynamonem i pieczoną gęś z jabłkami. Tradycyjnym daniem jest budyń z ryżem, w którym gospodyni ukrywa migdał. Kto go znajdzie, ten dostaje świnkę z marcepanu, która zapewnia szczęście przez cały rok.

W **Wielkiej Brytanii** wigilijny posiłek zaczyna się w południe w gronie rodzinnym. Obiad, bo trudno tu mówić o wieczerzy, składa się z pieczonego indyka i „płonącego puddingu”. Wieczorem w Wigilię angielskie dzieci wywieszają swoje pończochy za drzwi, by nazajutrz rano odnaleźć je wypełnione prezentami.

WESOŁYCH ŚWIĄT...

w różnych językach świata

Polski - *Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku!*

Angielski - *Merry Christmas and Happy New Year!*

Niemiecki - *Fröhliche Weihnachten und ein glückliches Neues Jahr!*

Rosyjski - *Pozdrevlyayu s prazdnikom Rozhdestva i s Novim Godom!*

Chorwacki - *Sretan Bozic!*

Czeski - *Prejeme Vam Vesele Vanoce a Stastny novy rok!*

Francuski - *Joyeux Noël et Bonne Année!*

Hiszpański - *Feliz Navidad y Próspero Año Nuevo!*

Duński - *Glædelig Jul og godt nytår!*

Fiński - *Hyvää Joulua - Onnellista uutta vuotta!*

Grecki - *Kala Christougenna Ki'eftihismenos O Kenourios Chronos!*

Irlandzki - *Nollaig Shona Dhuit!*

Islandzki - *Gleðileg Jól og Farsaelt Komandi ár!*

Japoński - *Shinnen omedeto. Kurisumasu Omedeto!*

Litewski - *Linksmu Kaledu ir laimingu Nauju metu!*

Portugalski - *Boas Festas e um feliz Ano Novo!*

Rumuński - *Craciun fericit si un An Nou fericit!*

Słowacki - *Vesele Vianoce a stastny novy rok!*

Szwedzki - *God Jul och Gott Nytt År!*

Ukraiński - *Veseloho Vam Rizdva i Shchastlyvoho Novoho Roku!*

Węgierski - *Kellemes karácsonyi ünnepeket és Boldog újévet!*

Włoski - *Buon Natale e Felice Anno Nuovo!*

Czy dobrze znacie Świętego Mikołaja?

Chyba każdy z nas wierzy w *Świętego Mikołaja*, czeka na niego i nie wyobraża sobie, że mogłoby go nie być w naszej tradycji bożonarodzeniowej! Skąd wywodzi się zwyczaj rozdawania podarków, kim tak naprawdę był *Święty Mikołaj* i jak zmieniał się jego wizerunek na przestrzeni lat?

Początkiem zwyczaju podarowywania sobie prezentów na początku grudnia był kult *biskupa Mikołaja z Miry* – święty katolicki i prawosławny. Żył w starożytności (dzisiejsza Turcja) i zastąpił z wielkiej mądrości, pobożności, dobroci, gdyż otrzymawszy po rodzicach wielki spadek, rozdał go ubogim. Zmarł w połowie IV wieku i od razu był czczony jako „*święty*”. Dlatego dawniej wygląd *Świętego Mikołaja* przypominał pradawny strój biskupa: długie szaty, laska pasterska, mitra na głowie.

W średniowieczu pojawiła się nowa koncepcja dotycząca postaci *Mikołaja*: przybywał żaglowcem z południowych ciepłych mórz. Nie pasowało to jednak do śnieżnego pejzażu zimy. Dlatego w 1822r. Clemens Clarke Moore – amerykański pisarz napisał poemat „*Noc Wigilijna*”, w którym *Święty Mikołaj* przybywa z bieguna północnego, saniami zaprzężonymi w renifery. Taki wizerunek *Mikołaja* zdobył uznanie i przyjął się do tradycji okresu bożonarodzeniowego.

Swój obecny wygląd – sympatycznego staruszka w biało-czerwonym wdzianku, *Święty Mikołaj* zawdzięcza reklamie Coca – Coli z lat dwudziestych XX wieku (strój ma barwy koncernu Coca-Coli).

Ciekawostki

* Siedzibą *Świętego Mikołaja* jest...*Laponia* – kraina leżąca na północy Finlandii. Istnieje tam najprawdziwsza wioska *Mikołaja* www.santaclausvillage.info.

* Adres Mikołaja w Laponii (można napisać list):

Santa Claus

Arctic Circle 96930

Rovaniemi

Finlandia

www.santaclaus.Fi

* Adres Mikołaja w Polsce

Biuro Listów do Świętego Mikołaja,

Polska Wioska Świętego Mikołaja,

Przystanek Mikołajów,

57-215 Srebrna Góra

Święty Mikołaj – tradycje z różnych stron świata

Zwyczaj rozdawania prezentów przez *Świętego Mikołaja* rozpowszechnił się w wielu krajach na świecie.

Świętego Mikołaja nazywa się często inaczej *Bożonarodzeniowym Dziadkiem*: *Pere Noel* we Francji, *Julemand* w Norwegii i Danii, *Santerklaas* w Holandii. W Rosji do dzieci przychodzi *Dziadek Mróz* ze swoją pomocnicą *Śnieżynką*. W Hiszpanii prezenty przynoszą *Trzej Królowie* 6 stycznia, we Włoszech...złośliwa czarownica – *La Befana*, która niegrzecznym dzieciom w skarpecie zostawia czosnek, cebulę lub popiół, a w Niemczech – *Frau Berta*, podobna do włoskiej *Befany*. Z kolei w Chinach *Święty Mikołaj* to *Staruszek Bożonarodzeniowy*. W Islandii przez 13 dni przed Bożym Narodzeniem domy odwiedzają bożonarodzeniowi chłopcy - psotne *trolle Jolasveinar*, które płątają różne figle; niegrzeczniuchom w butach zostawiają surowego ziemniaka, a tym grzeczniejszym drobny upominek.

Niezależnie od miejsca zamieszkania, koloru skóry czy religii, *Święty Mikołaj*, nieważne jak wygląda i jak go nazywamy, w okresie bożonarodzeniowym jest bardzo oczekiwany w wielu domach na świecie, a przynoszone przez niego podarki to miły zwyczaj wnoszący dużo radości w nasze życie.

Jarmark Bożonarodzeniowy we Wrocławiu

Jarmark Bożonarodzeniowy we Wrocławiu to jeden z najpiękniejszych jarmarków w Polsce. W tym wyjątkowym czasie serce Wrocławia zaczyna bić mocniej. Wrocławski Rynek staje się tłem dla bajkowej scenerii... Wśród pachnących lasem choinek, aromatu grzanego wina i czekoladowych pierników na mieszkańców Wrocławia i turystów czeka moc świątecznych niespodzianek i atrakcji. Magia świąt oczaruje każdego!

Bajeczne smaki na szlaku magii

Na jednym z najpiękniejszych Jarmarków Bożonarodzeniowych zagości moc pyszności. W świątecznych domkach będzie można znaleźć aromatycznego grzańca i słodkie pierniki, oraz specjały, których nie spotka się w żadnym innym miejscu: francuskie naleśniki, węgierskie kołaczki, austriackie sery czy też przepyszne hiszpańskie churros, które najlepiej smakują z płynną czekoladą.

Przy „Smakowitym Peronie” będzie można spróbować tradycyjnej polskiej kuchni: szaszłyków, golonek, bigosu, wołowych, burgerów. Nie zabraknie również góralskich oscypków z żurawiną, dolnośląskich i bieszczadzkich miódów, pieczonych kasztanów czy też regionalnych polskich i litewskich wędlin, aromatycznych kaw i herbat z całego świata.

Coraz więcej przestrzeni dla świątecznej magii

W tym roku Jarmark Bożonarodzeniowy zagości na Placu Solnym. W pobliżu wrocławskich kwaciarek pojawią się ptysiowe gofry, maślane bułeczki Roti, placki ziemniaczane, cepeliny, kartacze, pyry z gzikim, szynki pieczone, oryginalna chałwa, góralskie serki, czekoladowe pierniki, unikatowa ceramika ukraińska, świąteczne ozdoby z drewna, kosmetyki naturalne. Na Plac Solny zawita domek z tarasem widokowym, gdzie będzie można skosztować gorących napojów, podziwiając jednocześnie panoramę Jarmarku Bożonarodzeniowego.

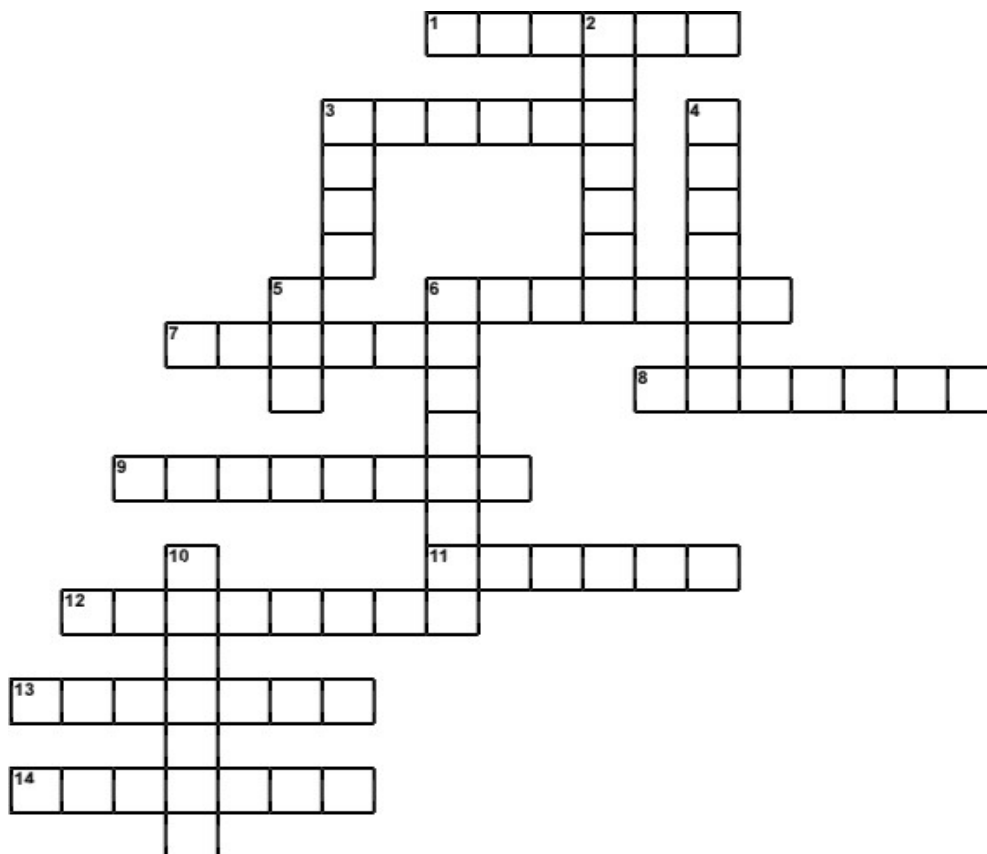
Jarmarkowe inspiracje

Jarmark Bożonarodzeniowy to także idealne miejsce dla tych, którzy swoim bliskim pragną podarować coś wyjątkowego. W drewnianych domkach będzie można wybierać świąteczne podarunki. W tym roku na Jarmarku pojawi się ceramika z Ukrainy, biżuteria zatopiona z żywicy, wykonane z naturalnego, lnianego materiału ozdobne torby i worki z kolorowymi motywami, świąteczne wyroby ceramiczne, litewskie przytulne koce z wełny, naturalne kosmetyki. Nie zabraknie również rękodzieła z najdalszych zakątków świata: patchworkowe wyroby z Nepalu, artykuły dekoracyjne i biżuteria z Zambii, Mozambiku, Tanzanii, Konga, tradycyjne rzeźby buddyjskie, instrumenty muzyczne, kolorowe szkatułki z Indii i Tajlandii. Fani rękodzieła będą mogli przyglądać się, jak powstają te dzieła. Przy wrocławskiej choince będzie można zamówić ręcznie malowane bombki z dedykacją, pamiątkową monetę wybitą przez mincerza lub imienną podkowę na szczęście wykutą przez kowala.

Agata Płazińska, kl. 5e

Krzyżówka świąteczna

Poziomo:

1. W nim dzieciątko
3. Imię jednego z Trzech Króli
6. Pod choinką
7. Model stajenki
8. Popularna ozdoba choinkowa
9. Miejscowość, w której narodził się Jezus.
11. Pieśń bożonarodzeniowa
12. Wskazuje drogę do stajenki
13. Roślina w stoikach świątecznych
14. Ciągnie sanie Mikołaja

Pionowo:

2. Jedna z potraw wigilijnych
3. Tradycyjna świąteczna ryba
4. Drzewko świąteczne
5. Cicha w znanej kolędzie
6. Msza o północy
10. Wieczór 24 grudnia

Ozdoby świąteczne

Ponieważ zbliżają się święta Bożego Narodzenia, chcielibyśmy wam pokazać, jak zrobić samemu ozdoby świąteczne.

łańcuch 1

Potrzebne materiały:

- klej
- kolorowe papiery
- nożyczki
- linijka

Sposób wykonania:

Wytnij mały pasek o długości 8cm x 2cm i potnij go na kawałki. Następnie posmaruj klejem jeden kawałek i sklej go z drugim końcem paska. Kolejnym krokiem będzie posmarowanie kolejnej końcówki i przewleczenie jej przez pierwszy pasek, i tak dalej, aż uznacie, że łańcuch jest gotowy:]

łańcuch 2

Potrzebne materiały:

- klej;
- nożyczki;
- bibuła w dwóch kolorach;

Sposób wykonania:

Nie rozwijając bibuły, odetnij ok.3cm z obu kolorów i rozwiń. Sklej końcówki pod kątem 90° i przewijaj na przemian.

Agata Płazińska, kl.5e

Aleksandra Wójcik kl.5e

DOMEK Z PIERNIKA

Składniki na ciasto:

- 600 g mąki
- 200 g masła (kostka)
- 200 g cukru
- 6 -7 łyżek miodu
- opakowanie przyprawy do piernika
- płaska łyżka imbiru
- lukier
- 250 g cukru pudru (duża szklanka)
- 1 białko
- sok z cytryny

Przygotowanie formy domku

- przygotuj formę z papieru (brystol)
- dach to kartka A4 złożona na pół
- boki domku – w kartce A4 obetnij z każdej strony 3 cm
- nie wycinaj w kartonie okien ani drzwi
- przygotuj gotowe elementy i obrysuj je na wyciętym już cieście, tak jest prościej
- podziel pracę przynajmniej na dwa dni, jeden dzień pieczenie, a drugi zdobienie
- mój sposób na zdobienie to: najpierw na płasko zdobię dach i poszczególne elementy, kiedy wszystko przeschnie, wtedy sklejam.

Jak zrobić ciasto?

- rozpuść na wolnym ogniu masło, miód i cukier, poczekaj aż lekko przestygnie
- do miski dodaj pozostałe suche składniki, wymieszaj
- do suchych składników dodawaj płynną masę i wyrabiaj ciasto
- rozwałkuj ciasto na grubość około 5 mm i wycinaj z ciasta poszczególne elementy domku
- układaj na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia
- włóż do nagrzanego do 190 stopni piekarnika na 10-12 minut
- kiedy ciasto lekko przestygnie zdejmij je z papieru i ułóż na prostym blacie do całkowitego wystygnięcia.

Jak zrobić lukier?

- umyj jajko i sparz je wodą
- oddziel białko od żółtka
- wymieszaj białko z cukrem i ucieraj na puszystą masę, najlepiej mikserem
- w trakcie ucierania dodaj trochę soku z cytryny
- przełóż lukier do szprycy cukierniczej
- udekoruj poszczególne elementy domku na płasko
- kiedy wzorki na ścianach domku przeschną, sklej domek
- najpierw sklej boki, a dopiero kiedy boki przeschną, dodaj dach.

Piosenka bożonarodzeniowa

Jingle Bells

Dashing through the snow
On a one-horse open sleigh,
Over the fields we go,
Laughing all the way;
Bells on bob-tail ring,
Making spirits bright,
What fun it is to ride and sing
A sleighing song tonight.

Chorus:

Jingle bells, jingle bells,
Jingle all the way!
O what fun it is to ride
In a one-horse open sleigh.

A day or two ago,
I thought I'd take a ride,
And soon Miss Fanny Bright
Was seated by my side;
The horse was lean and lank;
Misfortune seemed his lot;
He got into a drifted bank,
And we, we got upsot.

Pada śnieg

Poprzez białe drogi,
z mrozem za Pan Brat
pędzą nasze sanie szybkie
niby wiatr.
Biegnij koniu wrony
przez uśpiony las
my wieziemy świerk
zielony i śpiewamy tak.

Ref.

Pada śnieg, pada śnieg,
dzwonią dzwonki sań
co za radość gdy saniami
tak można jechać w dal
gdy pada śnieg, pada
śnieg, dzwonią dzwonki
sań
a przed nami i za nami
wiruje tyle gwiazd.

Biegniesz biała drogo nie
wiadomo jak,
nie ma tu nikogo kto by
znaczył ślad.
Tylko nasze sanie, tylko
szybki koń
tylko gwiazdy roześmiane
i piosenki ton.

Vive le vent

Sur le long chemin
Tout blanc de neige
blanche
Un vieux monsieur
s'avance avec sa canne
dans la main
Et tout là-haut le vent qui
siffle dans les branches
Lui souffle la romance
qu'il chantait petit enfant

Oh vive le vent, vive le
vent, vive le vent d'hiver
Qui s'en va sifflant
soufflant dans les grands
sapins verts
Oh vive le temps, vive le
temps, vive le temps
d'hiver
Boules de neige et jour de
l'an et bonne année grand-
mère

Joyeux, joyeux Noël aux
mille bougies
Quand chantent vers le
ciel les cloches de la nuit
Oh vive le vent, vive le
vent, vive le vent d'hiver
Qui rapporte aux vieux
enfants leurs souvenirs

HUMOR

Spotykają się dwaj kumple tuż przed Bożym Narodzeniem:

– Kupiłeś już coś pod choinkę? – pyta pierwszy.

– Tak, stojak – odpowiada drugi.

Jasio pisze list do św. Mikołaja:

„Chciałbym narty, łyżwy, sanki i gripę na zakończenie ferii”

Po Świątach Bożego Narodzenia do psychiatry przychodzi mały Jasio i mówi:

- Panie doktorze, z moim tatą jest coś nie w porządku. Przed kilkoma dniami przebrał się za starego dziadka i twierdził, że nazywa się Święty Mikołaj!

Co mówi bombka do bombki...?
„Chyba nas powieszają”.

Skład zespołu redakcyjnego: Aleksandra Wójcik, Maja Lesisz, Agata Płazińska, Magdalena Bartnik, Weronika Kutrzyk, Piotr Kowalski, Cezary Łuczak

Opieka nad zespołem redakcyjnym, wybór tekstów i korekta:
Joanna Połaszewska-Kuźnik, Karolina Golanowska

Skład komputerowy: Piotr Kowalski